

RAMMEAVTALE MELLOM REGJERINGEN I KONGERIKET NORGE OG REGJERINGEN I DET FORENTE KONGERIKE STORBRIANNIA OG NORD-IRLAND OM LEGGING OG DRIFT AV SAMT JURISDIKSJON OVER UNDERSJØISKE TILKNYTNINGSRØRLEDNINGER

Regjeringen i Kongeriket Norge (heretter kalt «den norske regjering») og regjeringen i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland (heretter kalt «regjeringen i Det forente kongerike») -

som tar hensyn til Det europeiske energicharter vedtatt i sluttdokumentet på Haag-konferansen om Det europeiske energicharter, undertegnet i Haag den 17. desember 1991, og særlig til erklæringen om at de undertegnede parter vil iverksette tiltak bl.a. for å fremme utviklingen av en tilknytningsordning for anlegg for transport av energi,

som er oppmerksomme på Havrettskonvensjonen av 1958, Kontinentalsokkelkonvensjonen av 1958 og De forente nasjoners havrettskonvensjon av 1982,

som tar i betraktning at artikkel 58, 79, 86 og 87 i De forente nasjoners havrettskonvensjon av 1982 fastsetter det rettslige grunnlag for undersjøiske rørledninger i forhold til konvensjonen sett under ett, og at konvensjonens artikkel 79 er den sentrale bestemmelse i de gjeldende regler for rørledninger på kontinentalsokkelen,

som bekrefter at spørsmål som ikke er regulert i De forente nasjoners havrettskonvensjon av 1982 fortsatt er underlagt regler og prinsipper i den alminnelige folkerett,

som videre er oppmerksomme på at enkelte rørledninger kan være underlagt egne ordninger, som kan ha bestemmelser som avviker fra folkeretten,

som ønsker å etablere praktiske ordninger for å fremme legging og drift av og for jurisdiksjon over tilknytningsrørledninger -

er blitt enige om følgende:

Artikkel 1

Anvendelsesområde

Denne avtale skal gjelde legging og drift av tilknytningsrørledninger.

Artikkel 2

Alminnelige bestemmelser

1. Ingen av regjeringene skal, uten i medhold av bestemmelsene i denne avtale, hindre eller forsinke legging og drift av tilknytningsrørledninger eller transport gjennom slike rørledninger av petroleum produsert fra kontinentalsokkelen tilhørende den annen part i denne avtale.

2. Intet i denne avtale skal forstås slik at det berører de suverene rettigheter eller den jurisdiksjon som hvert land har etter folkeretten over sin kontinentalsokkel. Heller ikke skal

noe i denne avtale forstås slik at det foregriper eller begrenser anvendelsen av hvert lands lovgivning eller deres domstolars utøvelse av jurisdiksjon i overensstemmelse med folkeretten.

Artikkel 3

Definisjoner

1. I denne avtale skal, med mindre annet følger av sammenhengen, følgende uttrykk ha den betydning de er gitt nedenfor, idet uttrykk i entall også skal omfatte uttrykk i flertall og omvendt:

- a. «petroleum» betyr alle flytende eller gassholdige hydrokarboner som befinner seg i sin naturlige tilstand i undergrunnen, så vel som andre stoffer som produseres sammen med slike hydrokarboner,
- b. «infrastruktur» betyr kunstige øyer, installasjoner, anlegg eller undersjøiske rørledninger på kontinentalsokkelen og som er underlagt jurisdiksjonen til en av partene i denne avtale,
- c. «tilknytningsrørledninger» betyr undersjøiske rørledninger på kontinentalsokkelen som krysser delelinjen mellom den del av kontinentalsokkelen som tilhører Kongeriket Norge og den del som tilhører Det forente kongerike, og som forbinder infrastruktur på en side under den ene regjerings jurisdiksjon til infrastruktur på den annen side under den annen regjerings jurisdiksjon. En tilknytningsrørledning starter ved inngangsslensen til rørledningen forbundet med infrastruktur på den ene side og ender ved utgangsslensen til rørledningen forbundet med infrastruktur på den annen side,
- d. «legging og drift» av en tilknytningsrørledning omfatter planlegging, bygging, legging, vedlikehold og reparasjon av en slik rørledning.

2. Overskriftene til artiklene skal ikke tjene til fastsettelse av virkeområdet for eller betydningen av hele eller deler av teksten i denne avtale og skal ikke ha noen rettslig betydning.

Artikkel 4

Tillatelser, bemyndigelser, godkjenninger og samtykker

1. Legging og drift av en tilknytningsrørledning kan bare igangsettes i overensstemmelse med de tillatelser, bemyndigelser, godkjenninger eller samtykker (heretter kalt «tillatelser») som det vises til i punkt 2 og 3 i denne artikkel. De to regjeringer skal søke å komme til enighet om bestemmelser og vilkår for slike tillatelser før de blir gitt. Med mindre annet følger av denne avtale skal slike tillatelser gis i overensstemmelse med alminnelige rettslige framgangsmåter og betingelser. De to regjeringer skal i tillegg sørge for at bestemmelsene i en avtale som en av dem har krevd skal inngås i henhold til punkt 6 i denne artikkel, ikke strider mot denne avtale eller ikke på noen måte legger hindringer i veien for, eller gir pålegg som i praksis vanskeliggjør transport av petroleum gjennom en tilknytningsrørledning.

2. Når en tilknytningsrørledning på det tidspunkt den bygges og legges har sin inngangsslens forbundet med anlegg plassert på den norske kontinentalsokkel, skal, med forbehold for punkt 1 i denne artikkel, tillatelser gis av de to regjeringer på følgende måte:

- a. Den norske regjering gir de nødvendige tillatelser for en tilknytningsrørledning fra dens inngangsslens forbundet med anlegg under Kongeriket Norges jurisdiksjon til dens utgangsslens forbundet med anlegg under Det forente kongerikes jurisdiksjon.
- b. Regjeringen i Det forente kongerike gir de nødvendige tillatelser for en tilknytningsrørledning fra grenselinjen fastsatt i Overenskomst av 10. mars 1965 mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland om avgrensning av kontinentalsokkelen mellom de to land, til utgangsslensen til tilknytningsrørledningen forbundet med anlegg under Det forente kongerikes jurisdiksjon.

3. Når en tilknytningsrørledning på det tidspunkt den bygges og legges har sin inngangsslens forbundet med anlegg plassert på kontinentalsokkelen til Det forente kongerike, skal med forbehold for punkt 1 i denne avtale, tillatelser gis av de to regjeringer på følgende måte:

- a. Regjeringen i Det forente kongerike gir de nødvendige tillatelser for en tilknytningsrørledning fra dens inngangsslens forbundet med anlegg under Det forente kongerikes jurisdiksjon til grenselinjen fastsatt i Overenskomst av 10. mars 1965 mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland om avgrensning av kontinentalsokkelen mellom de to land.
- b. Den norske regjering gir de nødvendige tillatelser for en tilknytningsrørledning fra grenselinjen fastsatt i Overenskomst av 10. mars 1965 mellom regjeringen i Kongeriket Norge og regjeringen i Det forente kongerike Storbritannia og Nord-Irland om avgrensning av kontinentalsokkelen mellom de to land, til utgangsslensen til tilknytningsrørledningen forbundet med anlegg under Kongeriket Norges jurisdiksjon.

4. Hver av de to regjeringers kompetente myndigheter skal i overensstemmelse med og i henhold til sine nasjonale lover gi de nødvendige tilleggstillatelser for legging og drift av en tilknytningsrørledning.

5. Fastsettelsen av traseen for legging av en tilknytningsrørledning er gjenstand for begge regjeringers samtykke.

6. De to regjeringer skal sørge for at eier av en tilknytningsrørledning fastsetter ordninger for å regulere bruken av rørledningen i overensstemmelse med denne avtale. Hver av regjeringene kan kreve kopi av avtaler som inngås i henhold til dette punkt.

7. Kopier av de tillatelser som gis av en regjering, og som er nevnt i denne artikkel, skal gjøres tilgjengelig for den annen regjering.

8. En regjering skal ikke vesentlig endre eller modifisere en tillatelse vedrørende en tilknytningsrørledning og heller ikke gi samtykke til overdragelse av en slik tillatelse uten først å ha rådført seg med den annen regjering.

9. Etter at en tillatelse som nevnt i punkt 1 ovenfor er gitt, skal de to regjeringer ikke gi en tillatelse eller vesentlig endre en tillatelse slik at dette hindrer ensartet eierskap eller ensartede driftsordninger for en tilknytningsrørledning eller, med forbehold for bestemmelsene i denne avtale, slik at dette hindrer eller vanskeliggjør transport av petroleum gjennom en tilknytningsrørledning.

10. Dersom de to regjeringer ikke kan bli enige om bestemmelsene og vilkårene for en tillatelse vedrørende en tilknytningsrørledning, skal hver av regjeringene ha rett til å henvise til voldgift i samsvar med artikkel 17, spørsmålet om den enkelte regjering har oppfylt sine forpliktelser vedrørende framgangsmåten i henhold til denne artikkel.

Artikkel 5

Operatør

De to regjeringer skal sørge for at eier av en tilknytningsrørledning utpeker en operatør for legging og drift av rørledningen. Valget og ethvert bytte av operatør skal være gjenstand for de to regjeringers godkjenning.

Artikkel 6

Prioritet og tredjeparts tilgang

1. De to regjeringer skal fremme optimal bruk av tilknytningsrørledninger.
2. De to regjeringer skal iverksette tiltak for å sikre at eier av en tilknytningsrørledning inntar i de avtaler som skal inngås i henhold til punkt 6 i artikkel 4, bestemmelser om prioriteter i rørledningen for transport av petroleum som stammer fra forskjellige kilder, og som samtidig sikrer at produksjonsavgift som tas ut i form av utvunnet petroleum, gis samme transportprioritet som petroleumen fra feltet som produksjonsavgiften tas ut fra.
3. For å fremme de mål som er beskrevet i punkt 1 i denne artikkel, skal hver regjering iverksette de tiltak den har til rådighet, for å bistå dem som måtte ønske å knytte en rørledning til eller på annen måte få tilgang til en tilknytningsrørledning for å utnytte ledig kapasitet, forutsatt at en slik tilknytning eller tilgang ikke hindrer effektiv drift av tilknytningsrørledningen for transport av petroleum som eies av eier av rørledningen.
4. Dersom noen (heretter kalt «søkeren») ønsker å utnytte ledig kapasitet i en tilknytningsrørledning, men ikke kommer til enighet med eier av rørledningen om rimelige forretningsmessige vilkår for transport av sin petroleum, kan søkeren rette en søknad om tilknytning eller tilgang til:
 - a. den norske regjering, i de tilfeller det foreslås at inntakspunktet for petroleumen i tilknytningsrørledningen skal være på den norske kontinentalsokkel, eller
 - b. regjeringen i Det forente kongerike, i de tilfeller det foreslås at inntakspunktet for petroleumen i tilknytningsrørledningen skal være på den britiske kontinentalsokkel.
5. Når en søknad er fremmet i henhold til punkt 4 i denne artikkel, skal den regjering som søknaden er rettet til, rådføre seg med den annen regjering for å komme til enighet om et gjensidig akseptabelt svar på søknaden. De to regjeringer skal, med forbehold for punkt 2 i denne artikkel, legge til grunn prinsippene om ikke-diskriminering og rettferdighet for de involverte parter og rette full oppmerksomhet mot og ta tilbørlig hensyn til:
 - a. ledig kapasitet, idet det tas hensyn til eiers eksisterende avtalemessige forpliktelser og bruk som eieren med rimelighet kan forventes å få behov for,
 - b. den tekniske kompatibilitet mellom den petroleum som foreslås transportert i tilknytningsrørledningen, og den petroleum som det er inngått transportavtale for,
 - c. relevante økonomiske faktorer, herunder kostnader forbundet med den foreslåtte avtalen, sammenlignbare tariffer og andre vilkår for bruk av tilknytningsrørledningen,
 - d. behovet for å ikke utsette forsynings sikkerheten for fare og beskytte sikkerhets- og miljøtiltak,
 - e. søkerens tekniske kapasitet og økonomiske styrke,
 - f. andre relevante forhold som en av regjeringene reiser.
6. Dersom regjeringen som søknaden er rettet til, etter rådføring finner at tilgangen til kapasitet i tilknytningsrørledningen er blitt urimelig avslått eller ikke er tilbudt på rimelige forretningsmessige vilkår, skal den ta rimelig hensyn til utfallet av rådføringen og pålegge eieren å transportere søkerens petroleum på de betingelser og vilkår som den fastsetter. Etter rådføring i medhold av punkt 5 i denne artikkel, og minst 21 dager før regjeringen meddeler sin beslutning til søkeren, skal den underrette den annen regjering om det svar den har til hensikt å gi søkeren. På søknad fra søkeren skal også den annen regjering iverksette de tiltak som er nødvendige for å gi virkning til det omforente svaret på søknaden.
7. Dersom de to regjeringer ikke kommer til enighet om et gjensidig akseptabelt svar på søknaden, har hver av regjeringene rett til å henvise til voldgift i samsvar med artikkel 17 spørsmålet om den annen regjering har oppfylt sine forpliktelser etter denne artikkel.

Artikkel 7

Vern av miljøet

De to regjeringer forplikter seg til, etter å ha rådført seg med hverandre, å gjøre alt de kan, i fellesskap eller hver for seg, for å sikre at legging og drift av en tilknytningsrørledning ikke skal forårsake forurensning av det marine miljø eller forurensningskade på kyststripen, anlegg på land eller naturherligheter langs kysten, eller fartøyer eller fiskeredskap fra et hvilket som helst land. De to regjeringers kompetente myndigheter skal utarbeide prosedyrer for gjennomføringen av denne artikkel i en krisesituasjon.

Artikkel 8

Sikkerhet

De to regjeringer skal rådføre seg med hverandre med sikte på å bli enige om felles konstruksjons- og sikkerhetsregler for en tilknytningsrørledning, og skal pålegge eier av rørledningen å etterleve disse reglene.

Artikkel 9

Beredskap

Intet i denne avtale skal være til hinder for at den enkelte regjering (eller regjeringene i fellesskap) iverksetter egne tiltak i tilfelle av en nasjonal eller internasjonal krisesituasjon. De to regjeringer skal ved første anledning rådføre seg med hverandre med sikte på å komme til enighet om hensiktsmessige felles tiltak som er i samsvar så vel med krisesituasjonen som med den felles interesse i en mest mulig effektiv bruk av en tilknytningsrørledning.

Artikkel 10

Telekommunikasjon

Etablering, drift og kontroll av utstyr for radiosamband i forbindelse med en tilknytningsrørledning skal avtales mellom de to regjeringers kompetente myndigheter. Andre kommunikasjonssystemer i forbindelse med tilknytningsrørledninger skal så vidt mulig reguleres av felles regler for utforming. Hvor det ikke er mulig å anvende felles regler, skal de regler som anvendes av hver regjering, være forenlige.

Artikkel 11

Utveksling og behandling av fortrolige opplysninger

1. Opplysninger som en eier av en tilknytningsrørledning har gitt sin regjering i henhold til lovlige begrensninger med hensyn til bekjentgjøring og bruk, kan regjeringen gjøre kjent for den annen regjering i den utstrekning det ikke strider mot begrensningene. Den regjering som mottar slike opplysninger fra den annen regjering, skal behandle opplysningene som fortrolige og skal ikke bringe opplysningene videre eller bruke dem i strid med begrensningene. Likevel kan hver regjering til enhver tid benytte opplysningene ved utarbeiding av generelle meldinger om virksomheten i tilknytning til bruken av slike rørledninger.

2. Kopier av alle generelle meldinger eller uttalelser om en tilknytningsrørledning (herunder pressemeldinger) som en regjering offentliggjør, skal sendes til den annen regjering senest den dag de offentliggjøres.

Artikkel 12

Skatt

Inntekter fra bruk av tilknytningsrørledninger, formue som slike rørledninger representerer, og formuesgevinster fra avhending av slike rørledninger eller en andel i dem skal skattlegges i overensstemmelse med lovgivningen i henholdsvis Kongeriket Norge og Det forente kongerike, herunder Overenskomst til unngåelse av dobbeltbeskatning og forebyggelse av skatteunndragelse med hensyn til skatter av inntekt og formue, undertegnet i Oslo 3. oktober 1985, og protokoller til overenskomsten og overenskomster som i fremtiden måtte bli inngått til erstatning for overenskomsten.

Artikkel 13

Målesystemer

1. De to regjeringer skal pålegge eier av en tilknytningsrørledning å sørge for at sammensetningen og mengden av den petroleum som går inn i eller ut av rørledningen, måles, og at måleutstyret som benyttes til dette, er forenlig med måleutstyret på infrastrukturen og installeres og vedlikeholdes forsvarlig.

2. Dersom begge regjeringer har en legitim interesse i måleutstyret som fastslår de mengder petroleum som mottas i en tilknytningsrørledning, skal utstyret avtales mellom de to regjeringers kompetente myndigheter.

3. De to regjeringers kompetente myndigheter skal bli enige om regelmessig kalibrering av måleutstyret og rådføre seg med hverandre for å påse gjennomføringen av denne artikkel.

Artikkel 14

Inspeksjon

1. Hver av de to regjeringers kompetente myndigheter skal utnevne inspektører for å bistå sine respektive regjeringer med å påse at reglene for sikker og forsvarlig legging og drift av tilknytningsrørledninger etterleves.

2. Hver av regjeringenes inspektører skal samarbeide og rådføre seg med den annen regjeringens inspektører for å påse at sikkerhets- og konstruksjonsreglene for tilknytningsrørledninger etterleves.

3. Hver av regjeringene skal treffe de tiltak som den har hjemmel til, for å sikre inspektører utnevnt av den annen regjeringens kompetente myndigheter tilgang til relevante deler av en tilknytningsrørledning og infrastrukturen for å framskaffe de opplysninger som er nødvendige for at inspektørene skal kunne forsikre seg om at deres regjeringers grunnleggende interesser med hensyn til sikkerhet, petroleumsproduksjon og måling ivaretas.

4. Dersom en inspektør for en regjering finner at det er nødvendig eller formålstjenlig for å avverge en ulykke eller annet uhell som kan medføre tap av liv, eller fare for tap av liv, enten faren er overhengende eller ikke, eller for å gjøre følgene av en slik ulykke eller uhell minst mulige, og tiden og forholdene for øvrig ikke tillater samråd mellom de to regjeringers inspektører, kan han beordre øyeblikkelig stans av hele eller deler av driften av en tilknytningsrørledning, forutsatt at melding om slik ordre og begrunnelsen for den omgående gis til de to regjeringers kompetente myndigheter, som deretter skal rådføre seg med hverandre om hvilke tiltak som er nødvendige for å gjenoppta virksomheten sikkert og raskt.

5. De to regjeringers kompetente myndigheter skal rådføre seg med hverandre for å bli enige om hvordan bestemmelsene i denne artikkel skal gjennomføres.

Artikkel 15

Fortsatt bruk

1. I tilfelle en tillatelse som nevnt i artikkel 4 punkt 1 utløper, oppgis eller tilbakekalles, skal den regjering som meddelte tillatelsen, dersom de to regjeringer er enige om at det er behov for fortsatt bruk og drift av en tilknytningsrørledning, påse at slik bruk og drift fortsetter i samsvar med bestemmelsene i denne avtale og de avtalene som er nevnt i artikkel 4 punkt 6, og som gjaldt umiddelbart før utløpet, oppgivelsen eller tilbakekallelsen. Særlig skal vedkommende regjering iverksette ett av følgende tiltak:

- a. meddele en ny tillatelse til erstatning for den tillatelse som er utløpt, oppgitt eller tilbakekalt, eller
- b. selv forestå slik bruk og drift, eller
- c. iverksette slike andre tiltak for å fortsette slik bruk og drift som de to regjeringer måtte bli enige om.

2. De to regjeringer skal sørge for at avtalene som er nevnt i artikkel 4 punkt 6, blir gjenstand for slike tilleggsavtaler som de iverksatte tiltak gjør nødvendige.

3. Dersom en regjering finner at fortsatt drift av en tilknytningsrørledning eller en del av denne ikke lar seg gjennomføre av tekniske, økonomiske eller andre grunner, skal den gi den annen regjering anledning til, i samråd med eier av rørledningen, å iverksette tiltak for å sikre fortsatt drift av rørledningen eller en del av denne på rimelige vilkår. Med mindre hensyn til sikkerhet og miljø tilsier noe annet, skal en regjering ikke hindre den annen regjering i å sikre fortsatt drift av rørledningen eller en del av denne på slike vilkår.

4. Med mindre annet framgår av punkt 3 i denne artikkel, skal den regjering som overtar driften av en tilknytningsrørledning eller en del av denne, besørge fjernet eller isolert den del av rørledningen som ikke lenger er i bruk, og som begge regjeringene er enige om bør fjernes eller isoleres.

Artikkel 16

Opphør av bruk

1. Dersom de to regjeringer er enige om at fortsatt drift av en tilknytningsrørledning eller en del av den ikke er praktisk av tekniske, økonomiske eller andre grunner, skal de be eieren av rørledningen om å fremlegge for dem en plan (heretter kalt «planen») som beskriver de tiltak som skal iverksettes i forbindelse med opphør av bruken av rørledningen eller en del av den.

2. De to regjeringer skal bli enige om de tiltak som skal iverksettes i forbindelse med opphør av bruken av en tilknytningsrørledning eller en del av den.

3. Uten å begrense det generelle omfanget av punkt 1 i denne artikkel, skal planen inneholde:

- a. et anslag over kostnadene ved de tiltak som er foreslått i planen,
- b. nærmere opplysninger om på eller innen hvilke tidspunkt tiltakene foreslått i planen skal gjennomføres eller bestemmelser om hvordan disse tidspunktene skal fastsettes.

4. De to regjeringer skal når de tar stilling til opphør av bruken av en tilknytningsrørledning eller en del av den, rette full oppmerksomhet mot og ta tilbørlig hensyn til:

- a. de beste tilgjengelige kostnadseffektive teknikker,
- b. økonomiske faktorer,
- c. anvendelige internasjonale standarder eller retningslinjer,
- d. sikkerhetsrisikoer forbundet med opphør av bruken, herunder, der dette er relevant, transport og disponering,
- e. sikkerhet for skipsfarten,
- f. miljøkonsekvenser av tiltakene foreslått i planen,
- g. konsekvenser av de foreslåtte tiltakene for annen bruk av havet,
- h. timeplanen for opphør av bruken,
- i. økonomiske følger og andre konsekvenser for den enkelte regjering av tiltakene foreslått i planen,
- j. andre relevante forhold som en av regjeringene reiser.

5. De to regjeringer kan godkjenne planen med eller uten endringer eller vilkår. Før en plan godkjennes med endringer eller vilkår skal de to regjeringer gi den eier som framla planen, anledning til å uttale seg om de foreslåtte endringer eller vilkår.

6. De to regjeringer skal, uten unødige forsinkelser, fatte beslutning om planen skal godkjennes eller avvises, og skal dersom den godkjennes, kreve at den blir gjennomført.

7. Dersom planen blir avvist, skal regjeringene gi eieren begrunnelsen for dette. Eieren skal i så fall avkreves en revidert plan innen en frist som er akseptabel for begge regjeringer.

8. Dersom de to regjeringer ikke kan bli enige om et gjensidig akseptabelt svar på en plan, skal hver av regjeringene ha rett til å henvise til voldgift i samvar med artikkel 17 spørsmålet om den enkelte regjering har oppfylt sine forpliktelser etter denne artikkel.

Artikkel 17

Voldgift

1. Enhver tvist vedrørende forståelsen eller anvendelsen av denne avtale, eller enhver annen sak som er henvist til regjeringene til avgjørelse i henhold til avtaler mellom eierne av en tilknytningsrørledning og mellom disse eierne og eier av en infrastruktur, skal løses ved forhandlinger mellom de to regjeringer.

2. Enhver tvist som ikke kan løses på denne måte eller noen annen måte som de to regjeringer måtte bli enige om, skal på anmodning fra en av regjeringene forelegges for en voldgiftsdomstol, sammensatt på følgende måte:

Hver regjering skal utpeke en voldgiftsdommer, og de to voldgiftsdommere som er utpekt på denne måte, skal velge en tredje dommer, som skal være formann, og som ikke må være borger av eller ha sin faste bopel i Kongeriket Norge eller Det forente kongerike. Dersom en

av regjeringene ikke har oppnevnt en voldgiftsdommer innen tre måneder etter at den er blitt anmodet om det, kan hver av regjeringene anmode presidenten i Den internasjonale domstol om å utpeke en voldgiftsdommer. Den samme framgangsmåte kommer til anvendelse dersom den tredje voldgiftsdommer ikke er blitt valgt i løpet av en måned etter utpekingen av den andre voldgiftsdommer. Domstolen fastsetter selv sine rettergangsregler, bortsett fra at i mangel av enstemmighet fattes alle domstolens avgjørelser ved stemmeflertall. Voldgiftsdomstolens avgjørelser skal være bindende for regjeringene og skal, i forhold til denne avtale, betraktes som avtaler mellom de to regjeringer.

Artikkel 18

Endringer og opphør

De to Regjeringer kan til enhver tid ved avtale endre denne avtale eller bringe den til opphør. Hver Regjering kan på hvilket som helst tidspunkt anmode om rådføring med sikte på å vurdere tilpasninger til denne avtale. Slik rådføring skal innledes i løpet av to måneder etter anmodningen og skal gjennomføres raskt. Under slik rådføring skal de to Regjeringer vurdere grundig og ta tilbørlig hensyn til forslag til endring med det formål å nå en gjensidig akseptabel løsning i løpet av kortest mulig tid.

Artikkel 19

Ikrafttreden

Denne avtale trer i kraft den dag de to regjeringer har underrettet hverandre om at alle nødvendige interne krav er oppfylt.

Til bekreftelse av foranstående har de undertegnede, som har behørig fullmakt til dette fra sine respektive regjeringer, undertegnet denne avtale.

Utferdiget i to eksemplarer i Stavanger den 25. august 1998 i norsk og engelsk tekst, med samme gyldighet for hver av tekstene.

For regjeringen i
Kongeriket Norge:
Storbritannia og Nord-Irland:

Marit Arnstad

For regjeringen i
Det forente kongerike

John Battle